

Pouk, ki navduši

Marjana Kosec
Osnovna šola Brusnice

Rastoča knjiga v Brusnicah

Povzetek: Rastoča knjiga je vseslovenski projekt, katerega cilj je ohranjanje slovenske identitete in prepoznavnost doma in v svetu. Ker imamo v našem okolju veliko ustvarjalnih ljudi, smo se februarja 2011 odločili, da se projektu pridružimo tudi na Osnovni šoli Brusnice. Pobudo za Rastočo knjigo sta dala nekdanji ravnatelj Jože Jazbec in idejni oče Rastoče knjige dr. Janez Gabrijelčič. Brusniška Rastoča knjiga naj bi bila kraj navdiha in ustvarjalnosti. Mladi naj bi se ob svojih prednikih navduševali ter iskali moč in energijo za svojo nadaljnjo strokovno in življenjsko pot. Rastoča knjiga naj bi bila odgovorno dejanje sedanje generacije Brusničanov, ki jim ni vseeno, kaj se bo z Brusnicami dogajalo v prihodnje.

Glavne besede: projekt Rastoča knjiga, brusniška Rastoča knjiga, otvoritev Rastoče knjige, Brusničanka z rastočo knjigo, e-knjiga, obletnica Rastoče knjige, predstavitev knjige. **Abstract:** "Growing Book" (Rastoča knjiga) is a Slovenian project aimed at preserving Slovenian national identity and enhancing Slovenia's recognisability. Since there are a great many creative people in our local environment, in February 2011 Brusnice Primary School decided to join the project. The initiative to partake in the project came from our former headmaster Jože Jazbec, and Dr Janez Gabrijelčič, creator of the project's concept. The "Growing Book" project in Brusnice was conceived as an environment for inspiration and creativity, giving the young generation knowledge about their ancestors which could serve them as a source of enthusiasm, strength and energy for their future life. The "Growing Book" project is a contribution that the current generation of Brusnice inhabitants has made for our village's future. **Keywords:** "Growing Book" project, "Growing Book" in Brusnice, launch of "Growing Book", e-book, "Growing Book" anniversary, book presentation.

Otvoritev rastoče knjige

17. februarja 2011 smo na Osnovni šoli Brusnice pripravili svečano otvoritev Rastoče knjige. Ob tej priložnosti so učenci pri pouku izdelali kipec Brusničanke z rastočo knjigo. Na otvoritvi ga je odkril slavnostni govornik mag. Igor Teršar, direktor Javnega sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije. V svojem govoru je poudaril, da je zelo vesel, da se je projektu pridružila tudi naša šola. Izrazil je željo, naj s svojimi vsestranskimi aktivnostmi in z izdajanjem knjig pripomoremo k prepoznavnosti kraja.

Slika 1: Mag. Igor Teršar na svečani otvoritvi

Kipec smo postavili na poseben prostor v mali avli, ki smo jo tudi lepo preuredili in opremili s posebnimi vitrinami. Na eni strani so razstavljene knjige, ki so jih napisali avtorji, rojeni v našem okolišju. Na drugi strani pa so knjige, ki jih je izdala naša šola.

Slika 2: Kipec Brusničanke z rastočo knjigo

Lahko se pohvalimo, da je imela šola že od nekdaj posluš za lepo slovensko besedo in dobro knjigo. Do sedaj smo izdali že štiri knjige:

BRUSNICE SKOZI ČAS (izšla leta 1997)

»Knjiga je napisana z namenom prepričati bralce, da morajo varovati človekove dosežke o daljni preteklosti in zaščititi človeško kulturno ustvarjalnost iz preteklih obdobij, ki smo jo podedovali kot nasledniki v razvoju človeške civilizacije.« (Iz uvodne besede, ki jo je napisal takratni ravnatelj OŠ Brusnice Jože Jazbec)

Tone Srebrnjak: KRIŽPOTJE (izšla leta 2004)

»Pesmi so lirična izpoved o doživljanju notranjega sveta. Zbirka je upesnjen svet romarja, ki na poti za dva išče izhod na križpotju brez upa zmage.« (Iz spremne besede Jožeta Škufce, ki je zbral in uredil pesmi)

Darja Šinkovec, Milena Jaklič: NAREČNI SLOVAR BRUSNIŠKE DOLINE (izšla leta 2008)

»Slovar je izšel ob 130-letnici šolstva v Brusnicah, ob 500-letnici Trubarjevega rojstva in ne nazadnje ob letu medkulturnega dialoga. Je velika pridobitev za dolino pod Gorjanci, pa tudi za širši slovenski prostor. Pripomogel bo k ohranjanju izrazov, ki jih knjižni jezik nima, in so last preprostega človeka, ki jih je 'koval'. Zapisane besede tako ne bodo nikoli izgubile iz slovenskega jezikovnega prostora, je pa vsako narečje in tako tudi brusniški govor najbolj žlahten v živi besedi, ko jezik zaživi in vzvalovi ...« (Iz spremne besede avtoric)

VSAKA PTICA IMA NEBO (izšla leta 2010)

»Knjiga je izšla ob desetletnici vrtca Muca pri OŠ Brusnice. Učenci šestega razreda Evgenija Burger, Tina Juntez, Tadej Lumpert, Lana Kora-

sa, Sebastjan Grešak in Jan Ilnikar so pod mentorstvom Darje Šinkovec združili svoje znanje in ustvarjalnost ter s pravljico, ki sta jo v nemščino prevedli Špela Matko iz devetega ter Valerija Vrščaj iz osmega razreda, sodelovali pri mednarodnem projektu »Na krilih metulja in laboda« v Avstriji. Ilustracije so delo učencev tretjega razreda pod mentorstvom Milene Jaklič. Osnovna šola Brusnice tako podpira in spodbuja medkulturno povezovanje, saj se zavedamo, da je v novem tisočletju lahko uspešna samo tista šola, ki je odprta v Evropo.« (Iz uvodne besede ravnateljice Jasmine Hidek)

Ob otvoritvi Rastoče knjige smo pripravili tudi srečanje literatov naše doline. Občinstvu so se predstavili predstavniki treh generacij. Nekateri so že izdali svoje knjige in te smo razstavili v posebni vitrini.

Slika 3: Knjige, ki jih je izdala Osnovna šola Brusnice

E-knjiga

V lanskem šolskem letu, ko smo praznovali 20. obletnico samostojnosti Republike Slovenije in 70. obletnico upora proti okupatorju, sta Zavod RS za šolstvo in Ministrstvo za šolstvo razpisala razvojni

projekt na temo domoljubja Stisni roko v pest. Ker menimo, da je naša narodna zavest precej klavrna in da je delo z učenci na tem področju nujno, so mentorji Darja Šinkovec, Milena Jaklič in Uroš Jazbec pristopili k projektu in z učenci delali pri različnih predmetih, največ pa pri slovenščini in zgodovini.

Učenci so bili zelo ustvarjalni. S svojimi literarnimi prispevki so oblikovali e-knjigo, ki smo jo predstavili javnosti na posebni prireditvi. Knjigo si je mogoče v celoti ogledati na spletni strani šole www.os-brusnice.si. Zlasti starejšim generacijam smo pokazali, da lahko tudi knjiga v elektronski obliki »živi« in prodre v javnost. Osnovna šola Brusnice tudi s takšnimi projekti razvija cilje in načela iz Nacionalnih smernic, med drugim poudarja pomen nacionalne kulturne dediščine in raziskovalno delo na tem področju. Naši učenci so s pomočjo projekta odkrivali preteklost svojega okolja, ohranjali vrednote druge svetovne vojne ter razvijali strpnost in spoštljiv odnos do drugačnosti. Zavedamo se, da današnji štirinajstletni Slovenci in Evropejci ne morejo zgodovinskih resnic NOB dojemati tako kot starejše generacije, saj živijo z drugimi vrednotami v popolnoma drugačnem svetu. Prav pa je, da se zavedajo, kdo so in kod prihajajo, ter da so ponosni na svojo zgodovino, kulturo in jezik.

Obletnica rastoče knjige

Ponosni smo, da je Brusničanka z rastočo knjigo praznovala že prvo obletnico in da smo ob tej priložnosti izdali knjigo *Domovina skozi otroške oči*. V bogatem in zanimivem kulturnem programu so se predstavili učenci s svojimi prispevki iz knjige, nastopili pa so tudi pevci, glasbeniki in folklorna skupina. Slavnostna govornica na prireditvi je bila podpredsednica državnega sveta Lidija Jerkič. V svojem govoru je poudarila, da je Rastoča knjiga obrnila nov list in postala bogatejša za zapis videnja domovine in domoljubja skozi oči brusniških otrok. Glas o tem, da se je Rastoča knjiga v Brusnicah ob svoji prvi obletnici povečala za šesto publikacijo, se je izpod Gorjancev razširil vse do Ljubljane. Rastoča knjiga še zdaleč ni le kamniti spomenik Deklice z rastočo knjigo na robu Navja, s katerim bi častili pomembne ljudi in dosežke. Namenjen je mladim rodovom, ki naj bi začutili, da je z znanjem mogoče premagati vse, da je v

znanju moč. Ne glede na krize in težave, v katerih se nahajamo ta hip, želimo in moramo rasti in se razvijati naprej. Vsak dan in na vseh področjih moramo biti ustvarjalni in kakovostni. Predstavitve nove knjige je dokaz uresničevanja vizije dr. Gabrijelčiča, da je lahko Rastoča knjiga in vse, kar je z njo povezano, velika spodbuda za radostno življenje in uspešno delo. Lidija Jerkič je bila navdušena, da v tako majhnem kraju, kot so Brusnice, znamo poskrbeti za odmevnost tudi s predstavitvijo knjige, ki so jo sooblikovali učenci ob podpori in spodbujanju skrbnih mentorjev.

Slika 4: Slavnostna govornica Lidija Jerkič, podpredsednica državnega sveta RS

Predstavitve knjige

Ideja za knjigo *Domovina skozi otroške oči* se je porajala že v lanskem šolskem letu, ko so devetošolci v okviru projekta Stisni roko v pest pisali in domoljubju. V prvem delu knjige so predstavljene vrednote druge svetovne vojne, ki so jih učenci iskali v Bevkovem romanu Kaplan Martin Čedermac, Dnevniku Ane Frank, Kajuhovih pesmih in filmu Črni bratje. Seznanili so se tudi z delovanjem domačega narodnega heroja Vinka Paderšiča - Batreje. Obiskali so njegov dom v Suhadolu in Beceletovo jamo, kjer je bil zadnji boj. V drugem delu so predstavljeni izdelki vseh učencev, ki so se vključili v projekt domoljubja. Na začetku šolskega leta smo naredili natančen načrt dela za letošnji projekt. Pri različnih predmetih so učenci razmišljali in pisali o svojem kraju, domovini, državnih simbolih, himni, lepotah Slovenije ... K projektu so zavzeto pristopili vsi razredniki, mentorici Darja Šinkovec in Milena Jaklič sta izbrali najustreznejše prispevke, jih razvrstili v

smiselno zaporedje, nekatere prispevke so učenci ilustrirali, nazadnje pa so pod vodstvom mentorja Uroša Jazbeca vse obdelali še računalniško. Pri timskem delu so mentorji povezali več predmetov: slovenščino, zgodovino, državljansko in domovinsko vzgojo ter etiko, računalništvo, knjižnico ... V kontekstu kroskurikularnih razsežnosti so skušali razvijati tudi sodelovanje v skupnosti, uporabo različne tehnologije in medijev, ustvarjalnost, kritično razmišljanje, razumevanje drugačnosti ... Ravnateljica Jasmina Hidek je poudarila, da je knjiga velik in pomemben prispevek k Rastoči knjigi in prepoznavnosti v svetu. Vsem navzočim je obljubila, da se bomo delavci in učenci trudili, da bo Brusničanka z Rastočo knjigo rasla tudi v prihodnje.

Slika 5: Ravnateljica Osnovne šole Brusnice Jasmina Hidek in mentorji

Za konec

Delavci in učenci šole, prav tako pa tudi vsi krajanji smo ponosni na kulturno dediščino, ki smo jo podedovali od svojih prednikov. Zavedamo pa se, da je nujno našim zanamcem pokazati in ohraniti, s čim smo mi zaznamovali naš čas. Prav zato smo se lotili projekta Rastoča knjiga. Prizadevali si bomo, da bo Brusničanka z rastočo knjigo rasla in se bogatila z deli, po katerih bomo prepoznavni še dolgo časa. ■

Andreja Marenk, 4. r.
Mentorica: Danica Mohorič

